

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/76/2021
Identifikačné číslo spisu:	1420010070
Dátum vydania rozhodnutia:	20.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1420010070.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 20. júla 2022 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Y. Q. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, o dovolaniach obvinených Y. Q. a R. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2020, sp. zn. 1To/40/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolania obvineného Y. Q. a obvinenej R. V. **s a o d m i e t a**
j ú.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „súd I. stupňa“) z 21. mája 2020, sp. zn. 6T/9/2020 bol obvinený Y. Q. uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a obvinená R. V. bola uznaná za vinnú pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, na tom skutkovom základe že
1/ obvinený Y. Q.

- minimálne od októbra roku 2018 až do 1. októbra 2019 si od nezistených osôb od októbra roku 2018 až do mája roku 2019 aj od obvinenej R. V. neoprávnene zadovážoval omamné a psychotropné látky, najmä metamfetamín, ktoré prechovával tak v mieste trvalého bydliska v rodinnom dome na V. ul. XXX v F., ako aj na ďalších doposiaľ nestotožnených miestach v F., až do doby, kedy prechovávané omamné a psychotropné látky, po predchádzajúcej telefonickej dohode za vopred dohodnutú finančnú hotovosť odpredal, prípadne bezodplatne poskytol minimálne 6 konečným užívateľom a to M.M., M.Č., M.Š., T.V, M.B. a prostredníctvom M.Č. ďalšej nestotožnenej osobe a tiež obvinenej R. V., pričom obvinený

od presne nezistenej doby až do dňa 1. októbra 2019 do 17.21 hod. na F. ulici v C. neoprávnene prechovával v plastovom vrecku pod sedadlom spolujazdca v motorovom vozidle zn. Audi EČ F., béžový kryštalický materiál s hmotnosťou 9,828 g s priemernou koncentráciou 69,2% hmotnostného metamfetamínu s prísadou metylsulfonylmetánu, obsahujúce 6801 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá minimálne 98 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a

- obvinený Y. Q. bol za obdobný trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi formou spolupáchateľstva podľa § 187 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného zákona odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 25. júla 2001, sp. zn. 2T/80/2000 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2002, sp. zn. 3To/6/02;

2/ obvinená R. V.

- minimálne od októbra roku 2018 až do 1. októbra 2019 prostredníctvom iných osôb a od októbra roku 2018 až do mája 2019 aj od obvineného Y. Q. zadovážovala omamné a psychotropné látky, najmä metamfetamín, ktoré prechovávala tak v mieste svojich vtedajších pobytov, v byte č. X na T. ul. X v F., v byte č. X-XX nachádzajúcom sa na 1. poschodí na ul. U. Q. XX v F. a v byte č. X nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu v obci Q. č. XX, ako aj na ďalších doposiaľ nestotožnených miestach v F. až do doby, kedy prechovávané omamné a psychotropné látky, po telefonicknej dohode za vopred dohodnutú finančnú hotovosť odpredala minimálne 5 stotožneným konečným užívateľom a to M.M., Š.K., B.H., J.Š., M.V., ako i obvinenému Y. Q. v blízkosti jeho rodinného domu na V. ul. XXX v F., pričom obvinená od presne nezistenej doby až do dňa 1. októbra 2019 do 19.19 hod. neoprávnene prechovávala v byte č. X nachádzajúcom sa na 2. poschodí domu v obci Q. č. XX plastové vrecko s obsahom béžového kryštalického materiálu s hmotnosťou 672 mg s priemernou koncentráciou 70,3% hmotnostných metamfetamínu obsahujúceho 472 mg absolútneho metamfetamínu, tácku na ktorej sa nachádzal svetlozltý kryštalický materiál s hmotnosťou 26 mg s priemernou koncentráciou 65,3% hmotnostných metamfetamínu a koncentráciou 5,5% MDMA, obsahujúce 17 mg absolútneho metamfetamínu, plastovú kartu s béžovým kryštalickým materiálom s hmotnosťou 71 mg s priemernou koncentráciou 77,1% hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 55 mg absolútneho metamfetamínu, plastové vrecko s obsahom bieleho kryštalického materiálu s hmotnosťou 120 mg s priemernou koncentráciou 33,4% hmotnostných metamfetamínu s prísadou metylsulfonylmetán, obsahujúce 40 mg absolútneho metamfetamínu, plastové vrecko s obsahom béžového kryštalického materiálu s hmotnosťou 544 mg s priemernou koncentráciou 74,0% hmotnostných metamfetamínu s prísadou metylsulfonylmetánu, obsahujúcou 403 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá minimálne 14 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok.

Za to súd I. stupňa uložil obvinenému Y. Q. podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, pri súčasnej aplikácii § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Zároveň mu podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil aj trest prepadnutia vecí bližšie špecifikovaných v napadnutom rozsudku a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona mu taktiež uložil ochranný dohľad vo výmere 2 rokov. Súd I. stupňa obvinenej R. V. uložil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, pri súčasnej aplikácii § 38 ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň jej podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil aj trest prepadnutia vecí, bližšie špecifikovaných v napadnutom rozsudku a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona taktiež uložil ochranný dohľad vo výmere 2 rokov.

Tento rozsudok súdu I. stupňa napadli obaja obvinení odvolaním, na podklade čoho Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením z 29. septembra 2020, sp. zn. 1To/40/2020, vyhovejúc odvolaniu obvineného Y. Q. v bode I. podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil výrok o treste prepadnutia veci vo vzťahu k tomuto obvinenému a v bode II. podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvinenej R. V. (ako nedôvodné) zamietol.

* * *

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie obvinení Y. Q. aj R. V. prostredníctvom obhajcov z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

V písomnom odôvodnení dovolania obvinená R. V. uviedla, že pred súdom I. stupňa urobila vyhlásenie o vine. Po vyhlásení rozsudku a uložení trestu zostala presvedčená, že jej bol uložený trest v nezákonnej výške, pretože súd vychádzal z nesprávnej právnej kvalifikácie skutku. Ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona nebolo možné aplikovať, pretože ona nenavádzala jednotlivé osoby na užívanie omamných psychotropných látok, ani ich tieto nenútila užívať. Aplikácia § 138 písm. j) Trestného zákona je v rozpore s vykonaným dokazovaním, ako aj v rozpore so skutkovými zisteniami súdu. Jej konaním nebola poškodená žiadna osoba a žiadna osoba nebola v trestnom konaní vypočítaná ako poškodená. Ľudia, ktorí si kupujú omamné a psychotropné látky nevystupujú procesnom postavení poškodených, ale svedkov. Tieto osoby nie sú poškodené kúpou drogy, ale práve jej požitím, ktoré vykonávajú tieto osoby na základe vlastnej vôle. Samotnou kúpou drogy neutrpí kupujúca osoba ujmu na akýchkoľvek právach. Kúpa a predaj drogy je určitou obchodnou transakciou, ktorá je síce zakázaná, ale vo svojej podstate nespôsobuje priame poškodenie žiadnej zo zúčastnených strán. Prípadným predajom drogy automaticky nedochádza k ohrozeniu zdravia a života človeka aj napriek tomu, že sa môže javiť, že skutok k ohrozeniu zdravia smeruje. Nie je možné však považovať takéto poškodenie zdravia za automaticky preukázané.

Na základe vyššie uvedeného sú obe rozhodnutia súdov v predmetnej veci nezákonné a nesprávne, pretože skutok mal byť kvalifikovaný podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona. V súvislosti s týmto pochybením súdov jej bol uložený trest mimo zákonom stanovenej sadzby. Vzhľadom k jej osobe a doterajšiemu životu je trest, ktorý jej bol uložený, neprimerane vysoký a na jej prevýchovu by postačoval aj trest kratšieho trvania v rámci zachovania zásady primeranosti trestu.

Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutia oboch súdov a prikázal súdu I. stupňa, aby vec znovu prerokoval a zmenil právnu kvalifikáciu skutku podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona a zároveň jej uložil trest na dolnej hranici trestnej sadzby.

Obvinený Y. Q. v písomných dôvodoch dovolania uviedol prakticky totožné dôvody ako obvinená, pričom ťažiskovým je napadnutie správnosti právnej kvalifikácie skutku v kvalifikačnom momente jeho spáchania „na viacerých osobách“ podľa § 138 písm. j) Trestného zákona na obdobnom argumentačnom podklade ako tak číní obvinená V..

Navyše namietal porušenie zásady ne bis in idem, keď mu súd priznal jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona, hoci v jeho prípade išlo súčasne o znak kvalifikovanej skutkovej podstaty v zmysle § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

V dôsledku týchto pochybení vychádzal súd z nesprávnej trestnej sadzby 12 rokov a 6 mesiacov až 13 rokov a 4 mesiace, pretože pracoval s pomerom poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v pomere 2:1 a nie 2:0, s akým pomerom mal pracovať.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v predmetných ustanoveniach v súlade s dôvodmi dovolania, zrušil napadnuté rozhodnutia súdov oboch stupňov a prikázal súdu I. stupňa, aby v potrebnom rozsahu znova konal a rozhodol.

* * *

K dovolaniu obvineného Y. Q. sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava IV, ktorá uviedla, že obvinenému bola právna kvalifikácia známa už v prípravnom konaní, pričom v zmysle § 257 Trestného poriadku urobil vyhlásenie o vine, čo mu súd zohľadnil pri ukladaní trestu. Navyše obvinený napáda správnosť výroku aj o vine a proti tomuto výroku nie je oprávnený podať odvolanie, preto nie je oprávnenou osobou ani na podanie dovolania. Uložený trest je v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, tento trest je primeraný a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Súd správne postupovali, keď na základe pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností 2:1 najskôr znížili hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu a vzhľadom na opätovného spáchanie zločinu mu v zmysle § 38 ods. 5 Trestného zákona zase zvýšili dolnú hranicu o jednu polovicu trestnej sadzby, pričom súd aplikoval § 39 Trestného zákona a mimoriadne znížil trest pod dolnú hranicu.

S poukazom na tieto skutočnosti navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol alebo podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

* * *

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenými osobami [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Konštatuje súčasne, že dovolanie obvinených spĺňa podmienky uvedené v § 372 Trestného poriadku (čiastočne, ako to vyplýva z ďalej v texte uvedenej argumentácie) a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Pokiaľ dovolatelia formulovali dovolanie tým spôsobom, že ním napádajú aj prvostupňový rozsudok aj uznesenie odvolacieho súdu, dovolací súd zdôrazňuje, že hoci uvedené rozhodnutia (ako na seba nadväzujúce) tvoria jednotu, obvinený je oprávnený podať dovolanie len proti právoplatnému druhostupňovému rozhodnutiu, čo vyplýva z ustanovení § 368 ods. 1 písm. h) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku (v ich systematickej nadväznosti), konkrétne z podmienky, podľa ktorej obvinený môže podať dovolanie len vtedy, ak využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo aj rozhodnuté [obdobne viď aj rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 18/2007 (t. j. R 18/2007), resp. i odôvodnenie rozhodnutia pod č. 22/2009].

Dovolania obvinených preto dovolací súd hodnotil ako podané proti uzneseniu odvolacieho súdu (Krajského súdu v Bratislave), bez ohľadu na to, že dovolatelia v ňom vytýkali chyby aj prvostupňovému rozsudku.

Dovolací súd primárne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Z § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty (vytýkané chyby) uplatnené dovolateľmi a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného

poriadku (R 120/2012).

V posudzovanom prípade dovolateľa (obvinení) zhodne uplatnili dovolacie dôvody upravené v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

Podstatným pre vymedzenie prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu v danej veci je, že obaja obvinení Y. Q. aj R. V. v pôvodnom konaní - konkrétne na hlavnom pojednávaní konanom 21. mája 2020 - pred súdom I. stupňa po predchádzajúcom procesne korektnom zákonnom postupe (§ 257 Trestného poriadku) urobili vyhlásenie, že sú vinní zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe, ktoré súd I. stupňa prijal (č. l. 1213 - 1214 súdneho spisu).

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Z judikátu R 12/2017 vyplýva, že ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c/, § 372 ods. 1 Trestného poriadku). Obmedzenie uvedené v § 371 ods. 4 veta druhá Trestného poriadku sa týka len podnetu na dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa odseku 3 naposledy označeného ustanovenia a na prípad uvedený v predchádzajúcej vete nedopadá.

Z ďalšieho judikátu R 53/2021 (II.) zase vyplýva, že ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku.

Aplikujúc uvedené právne závery na posudzovaný prípad tak dovolací súd konštatuje, že v rozsahu, v ktorom obvinení v pôvodnom konaní urobili vyhlásenie o uznaní viny a súd takéto vyhlásenie prijal, obvinení nemôžu úspešne dovolaním brojiť proti výroku o vine, t. j. ani proti právnej kvalifikácii skutku obžaloby, ktorú vyhlásením o vine taktiež prijali [v podstate preto, že svojím vyhlásením o uznaní viny sa možnosť takéhoto prieskumu výroku o vine (z pohľadu jeho skutku i právnej kvalifikácie) v dovolacom konaní vzdali].

Dovolanie proti výroku o vine v prípade oboch obvinených je oprávnený podať výlučne minister spravodlivosti, ktorý by v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku mohol úspešne namietat len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaní predmetné vyhlásenie urobili (§ 257 Trestného poriadku).

V tejto súvislosti len navyše dovolací súd poznamenáva, že obvinení dovolaním ani nenamietali chyby, ku ktorým by došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého urobili vyhlásenie o uznaní viny (pričom toto vyhlásenie urobili v celom rozsahu), keď do úvahy prichádzajúce sú najmä chyby v rámci procesného postupu súdu I. stupňa podľa § 257 Trestného poriadku.

Z uvedeného dôvodu obvinení neboli oprávnení podať dovolanie proti výroku o vine a preto v dovolacom konaní neprichádzalo do úvahy preskúmať ich námietky a argumentáciu proti správnosti právneho posúdenia (právnej kvalifikácie) skutku (resp. skutkov) z pohľadu nimi uplatnenému dovolaciemu dôvodu upravenému v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Inak vyjadrené, prieskum odsudzujúceho rozhodnutia (majúc na zreteli rozhodnutia súdu I. stupňa aj súdu odvolacieho, ktoré tvoria jeden celok), z pohľadu dovolateľmi namietaných pochybení smerujúcich proti výroku o vine, subsumovateľných pod dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (majúc na zreteli ich námietky proti právnej kvalifikácii skutku), neprichádzalo do úvahy.

Z toho dôvodu dovolací súd len marginálne dodáva, že aj v prípade preskúmateľnosti výroku o vine by dovolatelia s ich argumentáciou ku kvalifikačnému momentu spáchania činu „na viacerých osobách“ ohľadne nesprávnosti právneho posúdenia na nich sa vzťahujúcich skutkov neuspeli, poukazujúc k tejto otázke na judikát R 15/2015 (I.), v zmysle ktorého „pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona je čin spáchaný na osobe, ak páchatel omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor zabezpečil niektorým zo spôsobov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) tohto ustanovenia (doviezol, kúpil, zadovážil alebo predal) od inej osoby alebo inej osobe, na jej vlastné použitie alebo na ďalšiu distribúciu a ktorá teda nie je poškodeným. Od tohto sa potom odvíja posúdenie znaku „na chránenej osobe“ v zmysle § 139 ods. 1 a § 172 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a „na viacerých osobách“ v zmysle § 138 ods. 1 písm. j) a § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona“.

Skutky uvedené v odsudzujúcom rozhodnutí, vo vzťahu k obom obvineným, tak zodpovedajú spáchaniu činu na viacerých osobách tým, že v zmysle tam ustálených skutkových okolností obvinení predali (prípadne bezodplatne poskytli) psychotropnú látku (metamfetamín) viacerým (minimálne trom) osobám (obvinený Q. siedmym a obvinená V. šiestim), a to bez ohľadu na to, že tieto osoby v trestnom konaní nemali procesné postavenie poškodených.

Podporne tiež dovolací súd poukazuje aj na judikát vzťahujúci sa na otázku spáchania činu „na viacerých osobách“ (hoci nie v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou) R 18/2019, pri trestnom čine prevádzachstva [§ 355 ods. 3 písm. d), § 138 písm. j) Trestného zákona], podľa ktorého na rozdiel od konania popísaného v ustanovení § 355 ods. 1 alebo 2 Trestného zákona, ktoré je trestným činom pri jednej alebo dvoch osobách, ktoré prostredníctvom konania páchatel'a nedovolene prekračujú (majú prekročiť) štátnu hranicu Slovenskej republiky alebo nedovolene prechádzajú cez jej územie, pri troch a viacerých takých osobách sa použije aj okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby podľa odseku 3 písm. d) naposledy označeného ustanovenia v nadväznosti na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona. Tým je vyjadrená kvantifikácia závažnosti konania páchatel'a podľa počtu „prevádzaných“ osôb, bez ohľadu na okolnosť, že taká osoba nie je pri dotknutom trestnom čine poškodeným.

Napriek vyššie uvedenému však treba konštatovať, že obvinení nie sú celkom vylúčení z možnosti podať dovolanie, vzhľadom na prijaté vyhlásenie o uznaní viny v pôvodnom konaní, pretože takéto vyhlásenie sa už z povahy veci týka len otázky viny, netýka sa však otázky trestu.

Práve využitím práva podať odvolania proti výroku o treste prvostupňového rozsudku v pôvodnom konaní, o ktorých bolo odvolacím súdom rozhodnuté - vo vzťahu k nepodmienečnému trestom odňatia slobody de facto voči obom obvineným zamietajúcim spôsobom - totiž obvinení splnili podmienku na podanie dovolania [ktorou je využitie riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku)] proti výroku o treste.

Preskúmateľnosť výroku o treste v dovolacom konaní sa tak v posudzovanom prípade odvíja od toho, že na výrok o treste sa nevzťahuje vyhlásenie obvinených o uznaní viny a rozsah jeho prijatia súdom I. stupňa a od faktu využitia práva obvinených v pôvodnom konaní podať proti tomuto výroku odvolanie.

Na rozdiel od dovolacieho dôvodu upraveného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku tak obvinení boli oprávnení v dovolaní uplatniť dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ktorí aj uplatnili.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Dovolací súd však v tejto súvislosti pripomína vlastnú už vyššie vysvetlenú viazanosť chybami dovolateľom vytýkanými a súčasne zdôrazňuje, že nemožnosť uplatnenia jedného dovolacieho dôvodu (písm. i) nemožno úspešne obchádzať uplatnením iného dovolacieho dôvodu (písm. h) poukazom na obsahovú nadväznosť výroku o treste na výrok o vine, ktoré nepochybne existuje tým, že od právnej kvalifikácie skutku sa odvíja základná trestná sadzba odňatia slobody, v ktorej prichádza do úvahy ukladanie trestu odňatia slobody.

Mylná je preto predstava dovolateľov, že dovolací súd v rámci prieskumu naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je z dôvodu uvedenej obsahovej nadväznosti výroku o treste na výrok o vine oprávnený preskúmať správnosť právnej kvalifikácie zisteného skutku v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací súd v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku - pri (už vyššie vysvetlenej) nemožnosti zásahu do právnej kvalifikácie skutkov vzťahujúcich sa na každého z obvinených, ktorí právnu kvalifikáciu skutku v zmysle obžaloby vyhlásením o uznaní viny (ktoré bolo súdom prijaté) sami uznali - konštatuje, že základná trestná sadzba odňatia slobody u oboch obvinených vyplýva z § 172 ods. 2 Trestného zákona (10 až 15 rokov).

Bez ohľadu na ďalšiu úpravu uvedenej trestnej sadzby - u oboch obvinených podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona (v ich prospech) a u obvineného Q. aj podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona (v jeho neprospech) - obvineným v pôvodnom konaní boli uložené tresty odňatia slobody pri aplikácii mimoriadneho zmiernovacieho ustanovenia [pri analogickej aplikácii § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona], v dôsledku čoho im boli uložené tresty odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov (obvinená V.) a 9 rokov a 8 mesiacov (obvinený Q.), t. j. pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby 10 rokov odňatia slobody u obvinenej V. a 12 rokov 6 mesiacov u obvineného Q. (vzhľadom na zvýšenie základnej dolnej hranice trestnej sadzby z 10 rokov a jednu polovicu pre opätovné spáchanie zločinu v zmysle § 38 ods. 5 Trestného zákona).

Poukazujúc na uvedené dovolací súd konštatuje, že obvinení sa tak dovolaním, primárne smerovaným do výroku o vine (ktorý neboli oprávnení úspešne dovolaním napadnúť), domáhali zvrátenia výroku o treste a de facto ešte výraznejšieho zmiernenia trestu, než aký im v rámci tohto zákonného benefitu poskytli súdy v pôvodnom konaní. Pokiaľ im tak bol uložený trest odňatia slobody mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, tak len v ich prospech a ako dôsledok aplikácie mimoriadneho zmiernovacieho ustanovenia § 39 Trestného zákona, čím v žiadnom prípade nemohol byť porušený Trestný zákon v ich neprospech a vôbec nemohol byť naplnený dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

K námietke neprimeranej prísnosti trestov dovolací súd len dodáva, že takáto námietka nenapĺňa naposledy označený dovolací dôvod, ktorý môže byť naplnený len uložením trestu mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby; posudzovanie primeranosti trestu uloženého v jej rámci je mimo prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu.

K námietke obvineného Y. Q., že mu nemala byť priznaná pritŕžujúca okolnosť podľa § 37 písm. m)

Trestného zákona (bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať), pretože jeho odsúdenie už bolo súčasťou skutkovej vety rozsudku (bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 25. júla 2001, sp. zn. 2T80/2000, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2002, sp. zn. 3To/6/02), dovolací súd zdôrazňuje, že použitie tejto príťažujúcej okolnosti v posudzovanom prípade nespôsobilo neprípustnú duplicitu zohľadnenia identickej (jednej) okolnosti v neprospech obvineného v zmysle § 38 ods. 1 Trestného zákona aj vo výroku o vine (ako znak tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty) a súčasne vo výroku o treste (ako príťažujúca okolnosť).

Hoci skutkovo i právne obvinenému bolo zohľadnené odsúdenie pre skoršiu drogovú trestnú činnosť rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 25. júla 2001, sp. zn. 2T80/2000, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2002, sp. zn. 3To/6/02, súčasne mu priznaná príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona (recidíva trestnej činnosti) má svoj podklad v iných jeho skorších nezahladených odsúdeniach než je vyššie označené skutkovo ustálené odsúdenie - viď odpis registra trestov (č. l. 1319 -1320): z celkových 9 kolízií s Trestným zákonom, vyjmúc skutkovo ustálené nezahladené odsúdenie (bod 1/) a cudzozemské neuznané odsúdenie (bod 9/), nezahladené odsúdenia sú evidované v bodoch 4/ až 8/.

Priznanie obvinenému príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona tak má zákonný podklad.

Z uvedených dôvodov dovolací súd odmietol dovolania obvinených, pretože zistil, že je zrejmé, že chybami dovolateľmi vytýkanými rozhodnutiu odvolacieho súdu v posudzovanej trestnej veci nie sú naplnené ani nimi uplatnené dovolacie dôvody upravené v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku, ani iné dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by prichádzali do úvahy pri správnej subsumpcii dovolacích námietok (vykonanej dovolacím súdom) pod správny dovolací dôvod.

Dovolací súd preto dovolanie oboch obvinených podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. preto že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, odmietol.

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.